

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va est Marti-a, Joi-a, Sambet'a si Dominec'a, demaneti'a.

Pretulu de Prenumeratiune:
Pre trei lune . . . 4 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 7 fl. 50 cr.
Pre anulu intregu . . . 15 fl.

Pentru Romania:
4 galb. pre anu, — 2 galb. pre 1/2
de anu, — si 1 galb. pre 1/4 de anu.

Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru fiesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschisu
20 cr. de linia
Unu esemplariu costa 10 cr.

Locuint'a Redactorului:
si
Cancelari'a Redactiunii:
e in
Strat'a Morariloru Nr. 18.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decâtu numai de la corespun-
dentiil regulari ai „Federatiunii“
Articliil tramisi si nepublicati se
voru arde.

Pest'a, 1/13 maiu 1868.

Precari'a pusetiune, la care au devenitu popo-
rele Austriei prin desele experimentâri, ce s'au facutu
cu ele, nu vre sê se imbunescu de locu, nu inainteza
cu unu pasu. Nou'a forma de guvernare, supunerea
majoritatei poporeloru austriace sub dictatur'a duoru
eleminte, in locu de a scote poporele d'in noenulu
refericiriloru, in cari le adusera gresielele politicele tre-
cutului, mai tare le afunda. Lucru firescu, — unde
lipsesce libertatea, este impiedecata desvoltarea pote-
riiloru. Daca-ti suntu manile legate, este cu nepotintia
sê te scoti d'in abisulu in care te trentira, este cu
nepotintia sê-ti elupti una pusetiune mai buna. Po-
porele lipsite de drepturi se svercolescu, se roga,
ceru, pretindu recunoscerca, redarea drepturiloru
loru, imbuirea sortii loru, si guvernele aristocratice,
sub a câroru potere suntu asiediate aceste popore,
cauta cu nepasare la ele; domniloru li este numai de
domnia, apoi picra tote poporele, nu le pasa, numai
domni'a loru sê remana neatinsa. Poporele nederep-
tatite au numai sê asculte de ce li se poruncesce,
era daca cuteza cine-va a spune numai, câ acestoru
popore inca li se cuvine ce-va, daca nu pentru alt'a,
celu putienu pentru câ asculta si implinescu porun-
cile domniloru, sê vedi ce are sê patiesca: acolo e
poterea, acolo suntu mediulocele, acolo — pravali'a,
cutezatoriile tremura!

Asiè stâ treb'a d'in coce, — asiè d'in colo
de Lait'a. Pentru pusetiunea nostra, credemu,
nu va cere nimene esemple si argumentâri, câ-ci
toti sciu, toti vedu, toti simtiescu, câ constitu-
tionalismulu dualisticu, afara de noue greutâti si
sarcine, n'au adusu pentru noi alt'a, decâtu stergerea
si aceloru drepturi cari ni le revindecasemu, si asiè-
diarea nostra sub jugulu arbitriului ungurescu.

Èra pentru ilustrarea pusetiunii translaitania-
niloru, — in butulu diurnalisticel mercenarie, care
nu inceta de a radica pana la ceriuri constitutiunea
dualistica, statorita si sustienuta cu poterea contra
vointiei poporeloru, — sê audîmu manifestarea ade-
veratei vointie a poporului, care nu se pote ineca
ori ce voru face donîni situatiunei: *Raudnitz*, un'a
cetate in Bohemi'a, fû martoria, d'ilele trecute, la una
adunare poporale, de 10,000 de omeni, tienuta sub
presiedinti'a deputatului si proprietariului *Kratochvil*.
Scopulu adunârei, precum desfasiurâ presiedintele,
fû a dà espressiune unui protestu generale in contr'a
immultirei contributiuniloru, cari de parte de a fi
contributiuni, nu suînt decâtu trunchiarea, atacarea
cea mai evidinte a posesiunei si a proprietâti de pa-
mentu. Unu altu oratore demustrâ nelegalitatea re-
presentatiunei provinciali. Alu treilea respicâ, prin
esemple, absurditatea de a mai urcâ dârile, aretandu
câ cerculu de Melnik, cu 30,000 locuitori, solvesce
una contributiune directa de 160,000 fl., si alt'a ne-
directa de 600,000 fl. S'a mai dîsu, in acêta aduna-
re, câ de unde are unu parlamentu strainu (adeca
celu de Vien'a) dreptulu de a le impune sarcine noue
in contr'a vointiei loru; s'a pretinsu imputienarea
dâriloru; sê se asculte vointi'a tierei; câ natiunea sê
pota despune de nou despre destinele sale, firesce, in
intielesulu legiloru ce voru fi a se face cu invoirea
regelui incoronatu. Se pretinde desolvarea câtu mai
de curendu a adunârei provinciali; câ alegerile sê se
face in modu dreptu; sê se gatesca una constitutiune
noua pentru Bohemi'a. Eca, ce trebue sê asculte bar-
batii de la potere, si sê nu-si cerce deosebit'a placere
indiurnale, cari nu se rusneza a totu bucinâ min-
tiun'a: câ suntemu fericiti.

Respanditoriil mintiuniloru despre presuntiv'a
persecutiune a jidaniloru d'in Romani'a, se demintie-
scu d'in tote pârtile. La rubric'a „Romani'a“ impar-

tesîmu nesce raporturi, d'in cari onor. publicu se va
potè convinge despre adevera'ta stare a lucrului, de la
Bacâu, — „M. U.“ de asta-di publica unu articlu d'in
Vien'a, care areta in termini chiari, câ fabricatorii fai-
meloru neadeverate ar' face cu multu mai bine, daca si-
ar' meturâ in naintea usiei proprie; era „Politik“ adau-
ge, câ numai câte-va sute de mli de floreni, si tota
agitatiunea antiromana a diurnaleloru mercenarie d'in
Vien'a va incetâ. Noi credemu, câ voru incetâ si de
sine, daca voru vedè odata câ tota trud'a le este de-
sierta. Guvernulu Romaniei este in fruntea misiunei
sale; note de ale dlui Beust potu curge ca plo'a, ele
voru remanè neconsiderate.

Dieta Ungariei.

Siedinti'a casei deputatiloru, d'in 11
maiu.

Dupa lucrârile indatinate fiindu la ordinea d'ilei
votarea definitiva a proieptului de lege pentru aface-
rile basericele gr. orient, acel'a se cetesce a trei-a ora,
si se primesce.

Apoi se pune la desbatere generale proieptulu
de lege pentru concessiunea liniei câlei ferate d'in
Ungari'a inferioara pana la Fiume.

P. Királyi cetesce raportulu comisiunei centrale,
apoi luâ cuventulu secretariulu de statu E. Hollá-
nu si in una cuventare mai lunga areta preferintiele
comerciali si finantiali a le proieptului, si in numele
guvernului lu-recumenda in atentiunea casei.

C. F. Zichy nu pote distinge bine ce este obie-
ptulu discusiunei.

Raportorulu comisiunei centrale spune, câ
obieptulu discusiunei e: concessiunea liniei ferate de
la Oradea-Mare pana la Eszék, doue proiepte de de-
cisiune a le comisiunei centrale in privinti'a concessi-
uniloru câliloru ferate si concessiunea liniei de la Eszék
pana la Fiume.

A. Radich primesce proieptulu, inse face unele
imputâri guvernului pentru modulu cum voiesce a
dà concessiunile respective.

Au mai vorbitu Gubody, Ivánka, Simo-
nyi, E. Zichy si Tisza; mai multu séu mai pu-
ticiu toti vorbescu pentru primirea proieptului d'in
cestiune. Punendu-se la votu proieptulu ministeriale,
se primesce in generalu.

Desbaterca speciale se amana pre siedinti'a vii-
toria.

Siedinti'a casei deputatiloru, d'in 12 maiu
la 10 ore a. m.

Presiedinte: Salomonu Gajzagó; notari: Em.
Csengeri, Lud. Horváth si Milosiu Dimitrie-
vich.

D'in partea regimului: Lónyay si Gorove.
Se cetesce procesulu verbale alu siedintiei tre-
cute, si se autentica; presiedintele presinta petitiunile
incurse.

Paulu Hunfalvy presinta una petitiune d'in
partea mai multoru fabricanti d'in cotele Gömör si
Scepusiu, pentru construirea unei câli ferate câtra
Oszwieczim preste valea Poprád. V. Adnay presinta
una petitiune a cetâti Miskolcz pentru desfiintierea
dârei venituriloru de case, si Csiky un'a pentru
desfiintierea diecimeii vieloru.

S'a cetitu rezultatulu alegerei in caus'a comis-
siunei de 10 insi; s'a lamuritu câ 193 de deputati
n'au fostu de facia, si câ, d'intre 209 voturi emise,
nimene n'au capetatu majoritate absoluta. Presiedin-
tele vol a detiermuri una noua alegere, inse la re-
chiamarea lui Colom. Tisza, câ regulamentulu ca-
sei nu pretinde majoritate absoluta decâtu la alege-
rea presiedintelui si a notariului, cas'a enuncî ca
membru alesu pre Georgiu Ivacicovicu, ca unu-
lu, care a cascigatu majoritate relativa.

Ordinea d'ilei: proiectulu de lege si proiectele de
decisiune referitorie la concessiunea câlei ferate de
pre „Alföld.“

Se cetesce mai antâiu proiectulu de decisiune,
in intielesulu carui-a „guvernulu are a se ingrigi, ca
acêta cale ferata sê se edifice câtu mai curendu, ne-
dependinte de ori-ce societate, de la Eszék-Sziszek-
Carlople pana in Fiume.

Ign. Ghyczy adopta acestu proiectu, inse pen-
tru scopulu, ca calea ferata de pre Alföld sê fia nede-
pendinte, propune a se adauge suplementulu, cumca
line'a laterale câtra Villány nu va fi a se edifica de-
câtu dupa gatirea liniei principale.

Ern. Hollán, deputatu si secretariu de statu,
face nesce observatiuni basate pre calculu contr'a
acestei propuneri, demustrandu, câ devenindu calea
de câtra Triestu, prin constructiunea acestei linie
laterali, mai lunga cu 18 mile, concurenti'a cetâti
Fiume nu pote fi periclitata; construirea acestei li-
nee laterali este inca de lipsa atâtu pentru straporta-
rea carburiloru de petra de la Pécs câtu si pentru
vectur'a materialului recerutu la edificare.

Bar. Lud. Simonyi refuta pre Hollán dî-
candu câ se potu duce carbuni de petra la Fiume
inca si d'in minele de la Zsilvölgy d'in Transilvani'a,
materialu de edificatu se afla si aiurea; cum câ de-
partarea câtra Triestu ar fi, prin edificarea acestei
linie laterali, mai mare cu 18 mile, nu este unu ar-
gumentu decidietoriu. Partinesce pre Ghicy.

Sam. Bónis: Mai antâiu sê se edifice line'a
câtra Fiume, apoi line'a laterale câtra Triestu.

Radich si Gubody partinescu pre Ghicy.

Hollán si Iust se dechiara in contra.

Lónyay, ministru alu finanieloru, face câte-
va observatiuni finantiali; vede de lipsa edificarea
liniei laterali, fiindu câ acêta va aduce alföldulu
intr'o legatura permanenta cu Elveti'a.

Em. Ivánka vede tota dificultatea in impre-
giurarea, câ cestiunea magiaro-croata nu e inca des-
legata. Mai vorbira Kacsovich Hollán si
Kurecz.

Se faou votare nominale. Absinti 127. Pre lan-
ga propunerea lui Ghicy 91 vot., contr'a 188; prin
urmare se primî proiectulu de decisiune in intielesulu
redactârei comisiunei centrale.

Urmâ alu doilea proiectu de decisiune, si se
primî. Se pertratâ documentulu de concessiune.

Sam. Bónis doresce ca titulu sê fia: calea fe-
rata de la „Alföld-Fiume.“

Paulu Nyáry partinesce parerea lui Bónis. Se
primî propunerea lui Tisza: „partea de la Oradea-
Mare-Eszék a câlei ferate de la Alföld-Fiume.“

§. 1. se primî in intielesulu redactiunei comis-
siunei centrale, adaugendu-se amendamentulu lui
Lud. Szakáll.

S. Coron'a Ungariei e d'in ereditate romana*).

Rom'a propagase acum in lumea vechia dre-
ptulu cetatienescu, si adi dreptulu romanu e
ca de temeiu la tote poporele civilizate; de aici eschia-
mâ imperatulu Justinianu cu dreptulu: „Omnes
vero populi legibus tam a nobis promul-
gatis, quam compositis reguntur, — era
dreptulu romanu ori mai bine dreptatea are acêta
definitiune: *Justitia est constans et perpe-
tua voluntas suum cuique tribuendi*; acêta
masima sublime si eterna, fiindu fundata pre unu temeiu
naturalu, va fi pentru tote timpurile venitorie spre
marirea numelui romanu; Rom'a vechia de odata
s'a scaldatu in sangele crestiniloru, ca apoi ca o Ro-
ma noua, crestinita, sê se scalde in sangele pagani-
loru, pentru ca in urma sê-i crestiniseze si pre ace-
sti-a; da, da, botesulu sangelui a trebuitu sê premer-
ga la tote poporele, naintea botesului apeî, si lucru
de minune, botesatorii si nanasii au trebuitu sê
fia, mai la tote poporele, Romanii, fia indirectu, fia
nemidilocitu. Astfelu vulturulu romanu portâ cu dre-
ptulu in ciortulu sêu, semnulu invingerei lui Con-
stantinu, semnulu crucei. (In Romani'a libera, scapa-
tandu d'in aripe vulturulu celu falnicu, „Ce pe pis-
curi sbora“, s'a numitu „corbu.“)

D'in acêta suprematia politica si morale
a poporului si a numelui romanu, a rezultatu apoi
pontificiloru, si a cesariloru apuseni, — in de-
stinulu ulterioare alu poporeloru, decâtu apusulu
a trebuitu, a fostu necesitatu, sê si-imparta rol'a
rol'a sa atâtu politica, câtu si basericesca cu orien-
tulu, asiè, pentru câ in lume tote sunt schimbatorie.
Nainte de ce amu infacisiâ unele role, unele mominte
atâtu basericesci, câtu si politice ale Romei noue, con-
formu propusului nostru, va sê petrecemu mai antâ-

* A se vedè nr. Fed. 61, 62 si 63.

iu la mormentu in câte-va liniamente — Rom'a ve-
chia, la mormentulu inse politicu.

Dupa legile eterne, si nestrmutavere a le na-
turei, lumea, ori mai bine lucrurile d'in lume, curgu
in continuu! — da, da, pentru că in lume tote se in-
templa in tempu, eru apoi tempulu are aripe, si sbora
necontentitu. Chiaru dupa acestu procesu alu „legei
de continuitate“ curgea si nai'a gigantică, strunci-
nata, a imperiului Romanu spre scapatatu, pentru că
asiè e lumea, dupa media-di (culme) urmeza scapa-
tarea, dupa scapatatu apusulu, dupa apunere noptea
intunecosa. Sorele imperiului Romanu declinase acum
de multu d'in culmea sa, de multu trecura d'ilele ma-
rirci lui Trajanu — Marcu Aureliu, si de aici se da-
teza scapatatulu. Si, de minune, abid a declinatu in
orisonu, elu fù petatu, fù intunecat de sangele ce-
loru 24 tirani. Diocletianu, orbitu de intune-
recu, dovedesce pentru prim'a data testimoniulu
slabilitunii, testimoniulu suburmatoriei disolveri to-
tale, atunci candu a largitu catusiele, cari con-
servasera, in bine si in reu, ide'a unitatei, con-
ceptului romanismului, care, de-si decadiutu, mai avea
respectu naintea varvariloru, buna minte, precum le-
ulu maiestaticu iusufa respectu si in caderea sa. —
Constantinu a mai intrunitu o data imperiulu, de câtu
fii lui l'au dismembratu de nou, pentru ca Valentinianu
cu Valente, si mai pre urma Teodosiu sê lu de-
spice pentru eternu, in occidentale si resaritenu, in-
tre fii sêi, Honoriu si Arcadiu.

Dupa acêsta dismembrare formale (395), nu a
mai fostu potere omenesca sê salveze caderea totala
a Romei (anulu 476).

Honoriu, in sentiulu demoralisârei, se mutâ chia-
ru si d'in Rom'a cu scaunulu in Raven'a; va sê d'cea
urmara esperimintele d'in urma, intocm'a bolnavului,
care presentindu-si mortea secura, se stramuta d'in
unu patu in altulu, d'in casa, a fara.

Poporele venetice, cunoscundu bine morbulu le-
tale alu romaniloru, care de care esiau d'in panda la
preda, pentru ca sê partecipe d'in ereditatea colosale
romanesca. Rom'a, parasita de nimbulu marirei ve-
chie, la anulu 410, deschide, prin vendiare, portile
sale ospetiloru venetici, Gotiloru apuseni; Alaricu cu
omeni sêi preda si ucide, in siese d'ile, fâra indurare.
In scurtu, imperates'a Eudosi'a chiama in ajutoriu
pre vandalulu Gensericu, care prin giaturile sale de
14 d'ile, respunse de plinu numelu sêu vandalu
(445). Preste pucini ani apare Atil'a cu Hunii sêi fe-
roci, naintea Romei; numai majestatea basericesca,

in frunte cu pontificele Leone, a misicatu pre Atil'a
de a crutiatu nimicirea totale a cetatei, de câtu ca-
davru lu esanimu trebuie celu pucinu inmormentatu,
regele Odoaceru, cu poporele sale simbriasie roma-
niloru, a executatu si acestu oficiu funebrele. Romulu
a fostu fundatoriulu Romei, si ce satira a sortei, sub
Romulu Augustulu a apusu si sorele Romei in an.
476. d. Cr.

Rom'a nu s'a ziditu in una diua, d'ce prover-
biulu, candu vre omulu sê esprime ce-va momentosu,
ca-si cum nu ar' esiste altu superlativu in lume, la
care sê iludeze; — si cu dreptulu: Potest esse veri-
dicum, si universa Roma dicatur esse miraculum —
d'ce Cassiodoru. Rom'a eterna e in tocma firmamen-
tului, pre alu carui-a arcuitu cu câtu contempla
astronomulu mai multu si mai adencu, cu atâtu va
afli mai multe stele. Nu va fi deci de miratu, cumca
si noi, in propusulu nostru, ne-amu abatutu asiè de-
parte, incungiurandu de la dare pana la mare, ca si
omulu care s'ar' incaldî langa foculu celu mare,
nu-si afla inse loculu pana un'a alta. Ne-amu distrasu
si de dragulu in oceanulu romanismului, ca
sê ni ilustrâmu dora mai bine objectulu de sub intre-
bare, cum câ: Ore d'in oficin'a apusului, ori d'in a
resaritului se dateza originea coronei acelei-a, la care
se provoca unguirii cu atâtu predilectiune, cu atâtu
ambitiune natiunale, numindu-o cu mandria milenar-
ia, si care o considera, mai alesu in presinte, de coi-
fulu si de scutul egeioniei si alu privilegiiloru sa-
le? Oficin'a inse, fire-ar' fi fostu d'in drept'a ori d'in
stang'a, numai câ a fostu romanesca.

Detorimu deci asiè a ni implinice'a ce amu in-
semnatu mai in susu intr' unu locu, detorimu a
esplicâ mai multe consideratiuni, cari l'au miscatu
pre Constantinu a parasi apusulu, si a se incuibâ la
resaritu. Sê producemu mai antâiu motive, cari rodu
la anima, pentru câ de rendu acele-a apesa cumpen'a
in lume.

Pre câtu erâ Constantinu de mare in pace si in
resbele, pre atâtu i erâ mai mare pietr'a de casa,
pietr'a de mora, care i apesâ anim'a, si i tulburâ som-
nulu linu alu noptei, i confundâ tota fiint'a lui de
omu; — da, pentru câ si imperatii sunt omeni peca-
tosi, si de câte ori, sub marirea lumescă, ascundu si
inneca si ei la pasiuni si suferintie! De la Minervin'a,
soci'a d'antâia, avu Constantinu unu fiu, pre genia-
lulu Flaviu Valeriu Claudiu Crispu, discipululu
eruditulu Lactantiu; dupa mortea Minervinei, impe-
ratulu s'a casatoritu cu Faust'a, fi'a lui Masimianu;

si apoi, amaru filoru cu mame de scortia: Faust'a
suspitiunâ, interitâ si amarâ neincetatu bucuria
riutelui in fiulu sêu celu de mare sperantia. —
perate! Crispu va sê usurpeze tronulu! amaru t'at'â
filoru tei (cu numerulu trei de la Faust'a: Constanti-
tinu, Constantiu si Constante). Imperatulu se la
câ crede, dar' anim'a-i d'cea: Faust'a mea vorbe
d'in interesu marsiavu. Si Faust'a cu clevele
mergea de parte. Atunci camaril'a scote d'in infan-
sagetile cele mai veninose (Faust'a erâ frumosa, Ca-
stantinu o iubia.) — Imperate, Crispu
iubesce, a voitu sê me seduca. — Sê
Crispu de pre faci'a pamentului — d'ce
batulu turburatu. Crispu piere nevinovatu (asiè
perdutu si Liciniu, nepotu d'in sora alu imperatulu)
sangele inse celu nevinovatu striga resbunare
ceriuri.

Faust'a si-vedea acum, in ilusiunile sale, fii
coronati, si pre sine in culmea fericirei, pentru câ
de cari se temea sufletulu ei, se stinsera, si apoi Ca-
stantinu o iubesce. Inse in lume se schimba tote
fericirea, si iubirea. Betran'a mama, S. Elen'a, ob-
vandu câ fiulu sêu a alunecat departe, l'a mustrâ
amaru (imperatulu erâ cu mare reverintia câtra
m'a sa). — Nu vedi? esti orbitu? Faust'a ta e in-
ganta, tientesce la perirea nostra, si apoi de odată
si necredintiosa barbatului sêu. Era-si fura atâ
cordele cele mai delicate, cari facu pre
nebu in momentu, pentru ca sê planga pote
in tota viet'a. Asiè se intemplâ si lui Constantinu.
Piera deci si lumea tota, pierâ si Faust'a mea necre-
dintiosa. Si perî Faust'a, prin inse-si armele sa-
scose d'in infernu.

A peritu inse si s'a stinsu si fericirea si linis-
sufletulu d'in curtea imperatului. — Eheu! eu
bunulu la betranetie! ucidietoriu si tiranu, mi uc
idealulu meu, pre Crispu, pre blandulu meu nepo-
Liciniu, si pre scump'a mea Faust'a, — acum nu
remane decâtu sê omoru si pre maic'a mea, apoi
me stingu si pre mine, si tote aceste-a, pentru
vete, pentru frica, pentru amoru desiertu. Ore su
dici in lume, pre cari sê i potu in blâ
pentru fâra-de-legile melo?..

Asiè lu mustrâ cunoscenti'a pre Constantinu
(chiaru pre candu se inchiase conciliulu generale
la Nicea), si nu mai avea linisce in Rom'a, nu, pe-
tru câ chiaru d'in cauza, câ Romanii erau corup-
avea frica si de credintia, ca-si de necredin-
tia loru, un cumva in o buna demanetia sê restor-

FOISIOR'A.

Poesiele lui Andreiu Muresianu

(de Ar. Densuianu).

(Vedi nr. Fed. 62, 65 si 66.)

Periodulu alu patru-lea (1850—1857.)

Cu anulu 1850 manifestatiunile vietiei nationale langed-
diescu fâra voia, sêu vorbindu la lumina, se innabusiescu.
Ideile, cari in cei doi ani d'in urma, sborau libere cu rumo-
rea tunetului si fâra a aflâ cea mai mica resistintia, si-curma
sborulu si vinu in pericolu a fi tradate prin cea mai lina, mai
tainica sioptire.

Acesta staro de lucruri, nu remase, nu potu romanè
fâra influentia asupr'a poetului. Elu nu potea sê remana indi-
ferente la cele ce se petreceau impregiurulu sêu. Nu potea sê
nu comunice prin graiulu musei sale si altor'a convingerile,
reflexiunile lui. Dar' in vanu, mus'a poetului nu se mai pote
presentâ publicului in talarulu largu falfatoriu, cu perulu
versatu in aeru, cu sandale usiore in pitiore. Ea trebiu sê
se stringa in corsetu, perulu sê-lu prinda in retiele si pitioarele
sê le ticesca in cipici, er' fati'a sê si-o puna in intima atin-
gere cu ore-care pulbere. Asiè numai potea s'apara in publi-
cu. Dar' sê lasâmu parabolele, si sê vorbimu la intiesulu
tutororu. Poetulu trebiu sê-si ascunda ideele sub diverse
forme, trebiu sê le travestisca, si astu-feliu sê le trimeta la
lectorii sêi: câ-ci altu-feliu insemnâ a-si face chiar' si vietia
problematica.

Ceea ce poetulu in periodulu alu doi-lea nu potea es-
prime d'in nesigurantia, acum nu esprime d'in temere. Dre-
ptu aceea poesiele d'in acestu periodu, de si trateza adese ori
evenimintele insemnate succese in vietia romaniloru, ele to-
tu-si nu contienu nici energia, nici nu sunt incaldite de radiile
sperantiei, ci se perdu adeseori in ratiunaminte si reflexiuni,
cari d'in anu in anu devinu totu mai dese, er' poesiele totu
mai rare, astu-feliu câtu in 1857 potemu d'ce, câ poetulu
adormi cu totul, si nici gravele eveniminte d'in 1859, sgu-
durea Italiei, si unirea principatelor romane sub unu domnu,
dupa care anim'a lui a arsu atâta, numai fura in stare a-lu
desteptâ!

Elu incepuse a si-inchinâ servitiulu lirei sale, nu me in-
doiescu, fâra voi'a lui, eroiloru dilei, cari triumfau de patri'a
sa si o tereiau dupa carulu loru triumfale. Prè adese ori luâ
tonulu funebrele, plangendu pe cei ce nu mai sunt. In poesi-
ele relative la casulu d'antâiu, lucra numai mintea, calcululu
rece, er' anim'a, adeveratulu sorginte alu poesiei, este depar-
te, forte departe, ea se uita d'in departare si fâra interesu la
ceea ce face poetulu. Pentru aceea aflâmu cuvinte frumose

idee chiare, spresiuni si versuri netede ca marmorulu, dar'
totu odata si reci ca marmorulu. In cele d'a dou'a, poesi'a
succede mai cu osebite atunci, candu poetulu plange patri'a,
câ-ci a perdutu unu razimu in repausatulu, er' candu plange
pe repausatulu, câ-ci a perdutu acesta vietia, — acêsta lu-
mo, poesi'a este rece si cotidiana.

Deca este sê spunu care poesie se destingu in acestu
periodu, apoi nu me indioiescu nici unu minutu a relevâ: „O
demanetia pe Surulu“ si „Romania la 1854“ par-
tea a II.

Cea d'antâiu contiene nu numai sborulu, dar si spiri-
tulu, ce se reversa in poesiele d'in periodulu alu trei-lea sêu
d'intre anii 1848—1850.

In a dou'a aflâmu unu tablou sublimu de totu ce nasce
poft'a de domnia si de cuceriri, de cari se rapescu capetele
coronate, unu tablou de tote relele si furtunele, ce spargu in
capulu poporeloru, cari in aceste nefericiri totu atâta culpa
porta, câta unu infante in fasia.

Nu-mi potu resiste a nu reproduce aici urmatoriele
strofe:

„Doi domnitori se certa, câ-ci unuia-i lipsesce
In titulu celu mare o coda de cuvontu, —
D'in ast'a es' o lupta, ce strica si rapesce
La mii si milioane linistea pe pamentu.

Tieranulu las' aratrulu, familia si casa,
Parintii nu-si vedu fii de locu, sêu mai multi ani;
Se nasce lips'a 'n tiera, nevoie-o apesa,
Er' ostea p' unde calca, castiga totu dusmani.

Omorulu se latiesce, ca negur'a pe munte,
In drept'a si in steng'a fugu cei persocutati;
De gratia nu-i vorba, câ-ci luptele sunt crunte,
Si-ostasii pusca, taia, chiar' pruncii neculpati.

D'in urbi in floritoric, palate grandiose,
Romanu numai ruine, sê fia marturii
De pomp'a si de lucsululu, de mani industriose;
Ma, totu odata drepte mustrâri pentu cei vii.“

Trasuri atâtu de maiestre, coloritu atâtu de vigorosu!
Acest'a se continua cu asemenea potere in totu decursulu
poesiei,

Mi-pare câ audu pe unii strigandu dar' „Orfan'a
d'in munti“, „Loculu fericirii“, si „Mortii de la
Oltenitia“, „care d'in urma se mai canta si adi?“

Dar' eu mi-voiu cere indulgenti'a celoru ce m'ar' in-
trebâ astu-feliu, si le voiu respunde, câ acestea n'au facutu,
si nu voru face numele lui Muresianu. Nici elu n'a cugetatu
astu-feliu, fâra le-a facutu pentru-ca sê satisfac impulsulu
poeticu.

„Orfan'a d'in munti“ are unu subiectu cotidianu,
asemenea e si tractarea. Nici unu sentimentu nou, nici o
atiune, ce ar' conciliâ unu interesu particulariu. D'intre
mai palidu a succesu descrierea luptei, in carea a caditu
talul orfanei, si togma acêst'a parte formeza anim'a piesei
ascultâmu strofele relative:

De-amorea cea ferbinte
De patria, miscatu,
Aleg' alu meu parinte
La lupta, inarmatu.

Ca lei s'aruncara
Muntii pe dusmanu,
C'o barbatia rara
Nascuta in romanu.

Ma, bunulu meu parinte,
In frunte sangeratu,
D'in lupt'a cea ferbinte,
Cu dile n'a scapatu.

É' mam'a, ca muliere,
Cadiu de locu la patu,
Si d'in acea dorere,
In scurtu a reposatu.“

Nici conceptiune, nici limba poetica nu aflâmu
o simpla si rece prosa strinsa in curelele metrului si ale
mei. Ceea-ce nu intielegu este, câ poetulu vorbesce atâta
inceputu, câtu si la finea poesiei de o dorere, ce rade
in ascunsu, fâra ca acêsta dorere ascuns a sê sepa-
intielege si motiva in insa-si poesi'a. „In munti e libertat'
sêu „Auf den Bergen wohnt die Freiheit“ a d'isu de munt'
Schiller in Telu.

Totu ce a castigatu simpati'a publicului la publicare
acestei poesie, sunt câte-va strofe la inceputu d' unu timbru
elegicu, si indegetarea aparinte la scene succese in revolu-
tiune.

Neasemenatu mai bine a succesu „Loculu fericirii“,
care d'impreuna cu „fanariotulu si darea“ ocupu
unu locu onorificu intre naratiunile poetice. Dar' togma pe-
tru aceea câ sunt naratiuni, nu potu face pretensiuni de ad-
vorata poesia.

„Mortii de la Oltenitia“ este o satira, in ca-
totulu esplodeza asiè dicendu in strofa d'in urma. Sarca-
mulu inse d'in ea este forte amaru, forte taiatoriu; mai amar
de câtu celu d'in „*πάρηρ Ἀρχαύβα*“ alu lui Archilocho.

(Va urmâ.)

tronulu scaldatu in sange nevinovatu. Era apoi, Do-
 mne, cum vomu invocă pre diei casnici, ori vomu
 suspină la Cristu celu crucifisu, d'ntre paratii fâra-
 de-legei, ai uciderii si omorului, candu totu pasiulu,
 totu monumentulu eo rana, eo sageta a consciintiei, —
 fia omulu cătu de neconsciintiosu; — nu e mirare
 deci, cum că Constantinu a doritu, la betranetic, sê
 si-stramute si scaunulu imperatescu departe preste
 mare, aproape si de loculu sêu natale, despre care
 dice betranulu romanu esilatu: „Nescio qua
 dulcedine ducit cunctos natale solum, et immemores
 non sinit esse sui.“ Aceste-a inse suntu numai argu-
 mente ale politicei sintientiale, de cătu cari suntu
 mai valorose, celea a le esigintiei neesorabile.

(Va urmă.)

Procesulu de presa alu diuariului „Zukunft“

Diuariulu federalisticu d'in Vien'a „Zukunft“
 impartasise in nr. sêu d'in 22 noemvre 1867 unu ar-
 ticulu de fundu, intitulatu „versulu Casandrei.“ Pro-
 cesorulu statului află, că in articulu acest'a ar' fi
 comisa crim'a conturbării păcii publice, si intentă
 numitulu diuariu unu procesu de presa. Pertratara
 finala se tienu in Vien'a, in 29 Aprilea. c. la tribuna-
 lulu provincialu naintea unui colegiu de trei judeca-
 tori. Redactorulu inculpatu, Laurentiu Leskovec,
 se infatîsîă naintea judetiului fâra aperatoriu, si tienu
 urmatori'a cuventare, care o impartasimu on. nostri
 cetitori, fiindu că casulu intemplantu in Vien'a e forte
 analogu cu celu ce ne accepta pre noi in Pest'a:

Inaltu tribunalu!

Sunt cinci ani, de candu siedeam aici pre banc'a acusa-
 tiloru, inculpatu si condamnatu totu pentru aceea-si crima.
 Intemplantu de atunci m'a constatu siepte lune de inchisore,
 pentru că amu aperature constitutiunea magiara contra violen-
 tieloru lui Schmerling. Schmerling a cadutu; caus'a atunci
 condamnatu triumfeza.

Unu conte Andrassy, care inca aperature constitutiunea
 magiara, pana ce acest'a aveă lipsa de aperature, contra pofter-
 loru vicione de centralisatiune, si pe care in urmarea con-
 damnării judecatoresci lu-spendiurasera in effigio, acum e mi-
 nistru presiedinte. Asiê stă cu procesulu politicu.

Giskra, Berger priu restituirea periodului constitutiunii
 magiare sunt acum ministri, ei spriginescu cu tota puterea
 constitutiunea magiara, pentru că prin aceea se spriginescu
 pre sine in-si-si. Cu cinci ani mai nainte domni acesti-a vorbiău
 cu despectu despre Ungari'a. (Presiedintelu opresce acest'a eri-
 tica.)

Mi-ieu libertatea a produce urmatoriele contra compe-
 titiei acestui inaltu tribunalu in afacerea mea de asta-di.

Antăiu: Conformu legii fundamentale de statu despre po-
 terea judecatoresca pentru crimele si deliptele de presa e compe-
 titie jurulu. Cele trei instantie judecatoresci d'in Vien'a au
 decisu, că de ora ce acestei legi fundamentale i-lipsece cla-
 nula de executiune, procesulu de presa sê se pertrateze ca mai
 înainte, pana ce legea fundamentala de statu se va pune in
 lucrare.

Eu negu dreptulu judecatorilor a decide despre vali-
 ditatea sêu nevaliditatea legiloru in genere, si a legiloru fun-
 damentale de statu in specie. Dreptulu acest'a lu-au in tote
 staturile constitutiunale n u m a i factorii legelativi, si altulu
 nimene.

A dou'a: De candu Austri'a e impartita in doue nu e
 cu potintia de locu, a aplecă §. 65. alu legii penale d'in 1852,
 tocmai pre cum nu se pote aplecă al. 5, §. 58. alu legii penale
 despre neviolabilitatea confederatiunii germane, de candu s'a
 schiatu pacea de la Prag'a in a. 1866.

§. 65 alu legii penale, pre cum si legea penala d'in
 1852 in genere s'a adusu pentru aperature Austriei de atunci,
 care aveă unitate de statu, unitate in constitutiune si unitate
 in administratiunea statului. §. 65 intoneza espresu acest'a
 unitate.

Pe tempulu, candu a aparutu articulu incriminatu, Aus-
 tri'a eră acum despicata in doue = dualistica. Diuariulu „Zu-
 künft“ conformu programulu sêu a aperature totu-deun'a
 in mai nainte de tote unitatea imperiului. In asta privintia me
 a invocă la programulu foiei si la nonumerati articli. Daca
 unitate acest'a nu s'a executatu, vin'a nu este a diuariului
 „Zukunft.“ — Cei ce au acceptatu dualismulu, au trebuitu sê
 respecta si consecintiele lui. Dualismulu n'a lasatu in Aus-
 tri'a alta unitate, de cătu in person'a monarcului. Acest'a e
 claru de chiaru, in cătu demonstrarea ulterioare, că Austri'a
 e unitate de statu, n'are unitate in constitutiune, n'are uni-
 tate in administratiunea statului, in sine e de prisosu. Totu-si
 in caracterisarea referintieloru, cum s'au schimbatu acelea
 in 1852 in coce, observu urmatoriele: Staturile cele mai
 reprezentante de pe lume, Americ'a de nordu si Suietier'a au
 reprezentantia colectiva a poporului, au unu guvernulu co-
 lectivu. — Ce trece preste acest'a decentralisare este im-
 portante, si unde este impartire acolo nu este unitate. —
 In starea d'in urma se afla Austri'a impartita in doue,
 dualistica. Avemu doue reprezentantie a lo imperiu-
 loru: doue guverne a le imperiului, cari sunt in Pest'a si in
 Vien'a. Ministeriele sêu guvernele create d'in diet'a Ungariei
 in senatulu imperialu alu Cislaitaniei sunt guverno impe-
 rialu in esentia loru cătu si dupa origine, pentru că
 sunt formate d'in sinulu dietei imperiale si a senatului
 imperialu. Unu guvernulu pentru totalitatea imperiului, su-

praordinatu ambeloru ministerie, si care aru representă unita-
 tea statului nu exista in Austri'a.

Ceea ce s'a numitu in Vien'a, necorect: ministeriu impe-
 rialu, dar nu se mai numesce, de candu delegatiunea magiara
 a opritu intrebuintiarea cuventului „imperialu“, nu e ministe-
 riu completu nici dupa numerulu personeloru nici dupa agen-
 de. Sunt numai căti-va barbati (trei), cu rangulu de ministru,
 pentru conducerea unoru afaceri comune; e unu ministeriu
 comunu, dar nu e ministeriu pentru totalitatea statului sêu a
 imperiului.

Beust si Andrassy au dechiaratu in delegatiunea ma-
 giara in modu solemn si oficialu, că asiê numitii ministri impe-
 rialu nu sunt supraordinati nici ministeriului magiaru nici
 celui d'in Vien'a, nomine Andrassy si Giskra; si acest'a aru
 pretinde-o in totu casulu unitatea imperiului. (Cetesce mai
 multe referate d'in delegatiuni.)

Impacarea, cum s'a acceptatu ea in parlamentele d'in
 Vien'a si Pest'a nu cunosece guvernulu colectivulu, nici represen-
 tantia colectiva pentru monarcia, si impacarea acest'a e uni-
 c'a basa a dreptului publicu in Austri'a.

Ungari'a e pentru sine unu statu, precum se vede d'in
 tote actele oficiale santionate de la impacarea cu magiarii
 incoce.

Ungari'a inse este o parte a legaturei de statu, care in
 § 65 se numesce statu unificu sêu unitate de statu.

Cum se pote aperature pre bas'a §-ului 65 unitatea de sta-
 tu, ca sustatoria inca, daca o jumetate s'a ruptu d'in statu, si
 dupa ce, pre cum dice pre inaltulu rescriptu d'in 20 octovre
 1867 cătu diet'a d'in Zagrabia, statulu austriacu s'a impar-
 titu in doue jumetati.

Constitutiunea cislaitana d'in Diocemvre 1867 inca nu
 scie nimicu de unitatea imperiului sêu a statului; despre acê-
 st'a nu stă nici unu cuventu in acea constitutiune. Delegatiu-
 nile sunt comisiuni intrenatiunale, esmise de doue represen-
 tantie imperiale nedependinti un'a de alt'a, pentru ca sê se
 sfatuesca despre căte-va afaceri, cari sunt comune ambeloru
 imperie. Ele nu sunt parlamentu de statu sêu imperialu nici
 dupa lege, nici dupa activitatea si esentia loru.

Daca person'a comuna a monarcului sêu celelalte afa-
 ceri comune in genere aru potê formă sêu semnă o unitate,
 atunci aru potê fi vorb'a celu multu de o c o n f e d e r a t i u n e
 a staturiloru, dar nici candu de una unitate a statulu
 i. Dreptulu istoricu, care era-si a ajunsu la valoru in Aus-
 tri'a, pre cum vedemu d'in cuvintele pre inaltulu rescriptu
 d'in 20 Octovre 1867 cătu diet'a d'in Zagrabia, cunosece nu-
 mai una monarcia austriaca, care constă d'in sçaturi, pre
 cum a intonatu espresu si antăiulu imperatu austriacu, Fran-
 ciscu I, in documentulu, prin care a prochiamau Austri'a ca
 imperatia. Paragrafulu 65 alu legii penale d'in 1852 s'a emi-
 su numai pentru Austri'a de atunci, gubernata in modu ab-
 solutu si centralisticu, prin urmare n'are valoru si nu
 se pote aplecă la Austri'a, organizata pre principie de dreptu
 cu totulu contrarie.

Dnulu ministru presiedinte, principele Auersperg, in
 cuventarea sa, cu care a deschisu senatulu imperialu de estu
 anu, a marturisitu, că dualismulu este contrariu
 unității statului.

Maiestatea sa, cancelariulu imperialu, Andrassy si mi-
 nistru presiedinte, pre cum si ceialalti individi si corpora-
 tiuni legelative, sunt de siguru intrepri autentici ai referin-
 tieloru politice. Nici una doctrina a dreptului publicu nu pote
 subsumă pre Austri'a sub conceptulu „u n u s t a t u.“ Confe-
 deratiunea germana de nordu are „u n u“ capu, ca Austri'a,
 „u n u“ ministeriu de resboiu cu multu mai unificu, decâtu
 celu „comunu“ austriacu, care e numai una frantura de mi-
 nisteriu, fiindu că pre langa d'insulu mai sunt si ministri pen-
 tru aperature tieriei.

Confederatiunea germana de nordu are „u n a“ represen-
 tantia in afara, in care nu si-baga nasulu nici unu magiaru,
 pre cum trebe s'o suferu acêst'a reprezentantia austriaca
 d'in afara; vedi pe consululu generalu magiaru Kállay in
 Belgradu.

Confederatiunea germana de nordu are eschisivu numai
 una directiune de finantie, comuna pentru confederatiune, si
 cu multu mai centralisata, de cătu ministeriulu austriacu co-
 munu de finantie; asemenea are Germani'a de nordu unu
 parlamentu pentru confederatiune; costu d'in urma Austri'a
 nu-lu are de locu. Si totu-si confederatiunea de nordu porta
 numele corect conformu dreptului publicu: „confedera-
 tiune“ si nu „statu.“

Austriei i-lipsece tote atributiele, cari
 formeza conceptulu „statu“; Austri'a nu e alt'a de
 cătu o federatiune de staturi, si foia guvernamentală „Pesti
 Naplô“, totu-odata si organulu lui Deák, a maiestruulu in
 dreptulu publicu, numesce pe Austri'a de ore candu-va:
 „confederatiunea de staturi magiara-austriaca“ si
 acêst'a formeza contrariulu directu alu a statului unificu,
 pe care lu-aperă § 65 alu legii penale d'in a. 1852. Paragra-
 fulu acest'a dara nu se mai pote aplecă, pentru că i-lipsece
 obiectulu

A trei'a: Articulu vorbesce espresu numai despre slavii
 si romanii de sub coron'a magiara, si despre referintiele
 loru guvernamentale. — Cum vine acum justiti'a cislai-
 tana, a se amestecă in afaceri politice, cari se tienu numai de
 guvernulu magiaru. Dupa care dreptu? Eu nu cunosc acestu
 dreptu, si rogu pe on. reprezentante alu procuraturei de statu
 sê mi-dee disluciri.

Daca articulu acêl'a aru contienê in adeveru agitatie
 contra regimulu, grigea este a ministeriului Andrassy, si ace-

st'a, pre cum e cunoscutu, nu ierta nimenui a se amestecă in
 afacerile Ungariei.

Justiti'a cislaitana se afla acum antăi'a ora in pusetiu-
 nea, de a aperature administratiunea magiara de statu contra diu-
 rieloru d'in Cislaitania.

Intre Cis-si Translaitania nu exista nici o jota de co-
 munitate in justitia. — In asta privintia Cis-si Translaitania
 sunt atătu de aproape un'a de alt'a, ca Chin'a si Paraguay;
 sunt doue staturi straine. Intre atari staturi cu privintia la
 crimele politice trebeu inchiate tratate despre pedepsirea
 reciproca. Intre Cis-si Translaitania nu existe atare tratatu.

Sêu celu putienu aru fi de lipsa o rechiamatiune a mi-
 nistruulu presiedinte magiaru, in care roga pe ministeriulu
 cislaitanu de esterne, ca sê proceda in contra mea. Rechiamati-
 unea acêst'a pana acum nu mi-s'a facutu cunoscuta.

Ministeriulu magiaru in sensulu §-ului 65 nu e amini-
 stratiune de statu austriaca, generala si unifica. — Daca inse
 inaltulu tribunalu considera ministeriulu magiaru de amini-
 stratiune de statu, atunci in Austri'a de mai nainte exista trei
 administratiuni de statu, d'ntre cari un'a guverneza in Cislai-
 tania, un'a in Translaitania, si a trei'a in confiniile milita-
 rie; prin urmare exista trei staturi.

Tribunalulu se retrage si dupa o scurta con-
 sultare se dechiară competentu in afacerea de fatia.

(Va urmă.)

Transilvani'a.

Copiele Plenipotintieloru,

alaturate la petitiunea Romaniloru transilvani, suster-
 nata Maiestatei Sale imp. reg. in 30. dec. 1866.

(Urmare.)

XXVIII. Plenipotintia.

Data in Gergio-San-Miclausiu 28 oct. 1866.

In numele aceloru 17249 suflete d'in prefectur'a Cicu-
 Sîmleului, si d'in patru preture, adeca: Gergio-San-Miclosiu,
 Telgesiu, Ciculu de susu si josu, pre cum si d'in Cass'a.

(L. S.)

Aronu Boertu m. p.
 protopopu tractualu.

XXIX. Plenipotintia.

Data in in Catin'a 15 octovre 1866.

Vasilu Popescu m. p. parocu gr. c. in Al. Gucu, Da-
 vidu Popu m. p. docinte Jucului de diosu si de susu, Nicolau
 Cosma m. p. parocu gr. c. Jucului de susu, Teodoru Bog-
 cianu m. p. parocu in Petea, Petru Sintejudanu m. p. docinte
 Legiului, Ioane Cintisianu m. p., Michailu Peletiaru m. p.
 docinte in V.-Camarasiu, Ioane Nobili Aruncuteanu m. p.
 preotu in Gadalinu, Iosifu Oosulu m. p. docinte in Gadalinu,
 Simeonu Peteanu m. p. preotu in Nemesiu Iucu, Basiliu Al-
 bonu m. p. preotu in Vis'a, Simeonu Herincanu m. p. docinte
 in Vis'a, Basiliu Olteanu m. p. preotu in Tapsioru, Ioane Pes-
 teanu m. p. docinte in Tapsioru, Trifonu Lazaru m. p. preotu
 rom. in Tiagu-Mare, Simeonu Siucufu m. p. docinte in Tiagu-
 Mare, Ioane Moldovanu m. p. parocu si prota, Alesandru Da-
 rabanu m. p. asesore si jude singulariu, Andronu Cira m. p.,
 Toma Gonza m. p. par. gr. c. alu Girisiului romanu, Macarie
 Persianu m. p. docinte in Girisiu, Teodoru Raza m. p. parocu
 in V.-Camarasiu, Ioane Voivodu m. p. c. r. asistentu in pen-
 siune, Gabriele Murasiu m. p. docinte in com. Catin'a. (24)

XXX. Plenipotintia.

Data in Sacalulu de Campia 2 opt. 1866.

Filonu Socanu m. p. parocu gr. c., Vasilu Maioru m.
 p. parocu gr. c. in Chimitelnicu, Ilie Dragosiu m. p. Rusu Ba-
 silie m. p. proprietariu in Budieu, Vasilie Popu m. p. pro-
 prietariu in Budieu, Basiliu S. Murasiu m. p. proprietariu
 in Chimitelnicu, Ambrosiu Turcu m. p. docinte in Chimitel-
 nicu, Petru Moldovanu m. p. proprietariu in Chimitelnicu,
 Absolonu Majoru m. p. proprietariu in Chimitelnicu, Georgiu
 Olariu m. p. proprietariu in Sangeru, Ioanu Trutia m. p. pro-
 prietariu, Ioane Borzu m. p. parocu gr. c. in Sieulia de Cam-
 pia, Alesandru Borza Popu m. p. docinte in Sieulia, Georgie
 Popu m. p. cantoru, Vasilie Orosfajanu m. p. proprietariu in
 Sieulia, Elia Varheghi m. p. parocu gr. c. in Majos, Alesandru
 Grauru m. p. cantoru in Mosinu, Aronu Turcu m. p. pro-
 prietariu in Pogaciaua, Ioane Fekete m. p. proprietariu in
 Grebenisiu, Simeonu Popu m. p. parocu gr. c. in Grebenisiu,
 Ioane Zacianu m. p. cantoru, Vasilie Zacianu m. p. proprie-
 tariu in Grebenisiu, Georgiu Crisianu m. p. protopopu a
 tractulu Pogacielei, Vasilu Popu m. p. parocu in Budieu de
 Campia, Basiliu Popu m. p. proprietariu in Budiu, Simeonu
 Mera m. p. parocu gr. c. in Petemasiu, Alesandru Olteanu
 m. p. docinte in Almasiu, Ludovicu Mera m. p. proprietariu,
 Daniele Rusu m. p. parocu gr. c. in Bala, Georgiu Müller m.
 p. proprietariu, Georgiu Müller m. p. docinte in Bala,
 Toderu Unguru m. p. proprietariu, Alesandru Bucuru m. p.
 parocu gr. c. in Ruciu, Petru Alesandrescu m. p. proprie-
 tariu, Vasilie Bucuru m. p. proprietariu, Ioane Manu m. p.
 proprietariu, Alesandru Turcu m. p. parocu gr. c. in Pog-
 aciaua si proprietariu. (36)

XXXI. Plenipotintia.

Data in Mediasiu 24 oct. 1866.

Teodoru Valerianu Bourgu m. p. parocu gr. c. alu Sia-
 rosului, Teodoru Moldovanu m. p. proprietariu in Mediasiu,

Georgie Siauca m. p. propriet. in Mediasiu, Michaelu Musie-tia m. p. economu in Mediasiu, Michailu Porea m. p. economu in Mediasiu, Basiliu Aronu m. p. parocu gr. c. in Veltiu, Dimitriu Marianu m. p. proprietariu in Veltiu, Lichianu Pletia m. p. docinte, Teodoru Moganu m. p. proprietariu, Michailu Popa m. p. proprietariu, Ioanu Popoviciu m. p. cantoru, Basiliu Aronu m. p. parocu gr. c. in Alma, Ioanu Sasu m. p. proprietariu in Alma, Dimitrie Popu m. p. parocu gr. c. in Agerbiciu, Stefanu Popu m. p. docinte in Agerbiciu, Petru Florea m. p. parocu, Zacharie Moldovanu m. p. docinte gr. c. in Bersau, Ioane Ratiu m. p. docinte gr. c. in Basna, Petru Lupu m. p. curatoru, Isaia Comonescu m. p. docinte gr. c. Isaia Comonescu m. p. cooperatoru, Ambrosiu Aronu m. p. parocu gr. c. in Brateiu, Naftanailu Tataru m. p. parocu in Volhivu, Nicolau Lichirie m. p. paroculu Copsiei mari, Aronu Domsia m. p. paroc. Siecei mari, Ioanu Ciorsiu m. p. docinte in Sieca mare, Ambrosiu Blasianu m. p. paroculu Proseei, Vasiliu Lazaru m. p. docinte in Siola, Ioanu Gutiu m. p. parocu gr. c. in Siotea, Basiliu Bacila m. p. invetiatoriu in Vurmlocu, Ioane Plaste m. p. invetiatoriu in Agerbiciu, Ioane Vladutiu m. p. docinte in Valcu, Iacobu Popu m. p. paroculu Tracei, Nicolae Munteanu m. p. proprietariu d'in Frioa, Ilie Munteanu m. p. docinte gr. c. in Freva, Ioane Tulciciu m. p. parocu gr. c. alu Hastagului, Nicolau Doctoru m. p. parocu gr. c. in Ibisdorf, Ioanu Bacila m. p. parocu gr. c. in Voru, Achimu Munteanu m. p. economu in Vurmlocu, Nicolau Popoviciu m. p. parocu gr. c. in Mosora, Teodoru Diacu m. p. d'in Momu, Ioanu Munteanu m. p. parocu gr. c. in Mordesi, Ambrosiu Radu m. p. docinte, Georgie Baciu m. p. economu in Sola, Samoila Treticiu m. p. d'in Siaia mica, Arone Nitiu m. p. parocu gr. c. in Curcu, Stefanu Popu m. p. proprietariu, Georgie Pompiliu m. p. docinte, Mironu Keicu m. p. docinte in Petisdorf. (49)

XXXII. Plenipotintia.

Data in Siarosiulu ung. 8 oct. 1866.

Ioane Costa m. p. parocu gr. c. locale si vice-archidiaconu tractuale in Elisabetopole, Georgiu Viciu m. p. parocu gr. c. in Agristeu, Ioane Illioviu m. p. parocu gr. c., Iosifu Tempianu m. p. parocu gr. c. in Daia sascesca, Sofronu Savu m. p. parocu gr. c. in Darlose, Alesandru Circu m. p. parocu gr. c. in Diasiu, Ilie Munteanu m. p. parocu gr. c. in Giacosiu, Ioane Romanu m. p. parocu gr. c. in Ernea sascesca, Nicolae Costanu m. p. parocu gr. c. Iosifu Tempianu parocu gr. c. si administr. in Gogan, Gherasimu Popoviciu m. p. administratore in Gogan, Petru Popu m. p. parocu gr. c. in Hundorf, Iosifu Popu m. p. parocu in Ibasifalau, Gherasimu Popoviciu m. p. parocu gr. c. in Lepindea, Nicolae Nechea m. p., Ioane Costa m. p. v.-arcidiaconu in Siarosiulu ung. Nicolau Maioru m. p. parocu gr. c. in Siomasiu, I. Thile m. p. parocu in Smigu, Benedictu Viciu m. p. docinte si notariu com. Michailu Nerghesiu m. p. docinte, Petru Holonu m. p. docinte, Dionisie Marcu m. p. cantoru, Filonu Popa m. p. docinte, Grigoriu Munteanu m. p. cantoru, Morariu m. p. not. com., Dionisiu Romanu m. p. docinte, Ioanichiu Costanu m. p. clericu absolutu catehetu docinte, Nicolau Baila m. p. docinte, Zacharie Precubu m. p. docinte gr. c., Avramu Popu m. p. docinte, Ioane Popu m. p. docinte gr. c., Nicolae Popoviciu m. p. docinte, G. Nechea m. p., Iosifu Mihaltianu m. p. cooperatoru si cantore, Ivanitiu Fetetia Popoviciu parocu gr. c. notariu com. Georgiu Berdea m. p. cantore, Ioanu Feteanu m. p. docinte. (36)

ROMANIA.

Adres'a d-lui ministru d'in intru catra presedintele consiliului de ministri.

Domnule Ministru!

Primindu raportulu aci anesatu, de la d. Prefectu de Covurluiu, am crediutu ca este bine se lu punu si subtu ochii d-vostre ca se ve incredintiati catu de inexacte sunt nuvelele ce se dau in strainetate in privinti'a presupusei persecutiuni a israelitiloru in Romania'a. — Aretarile d-lui prefectu d'in Galati, dupa particularele mele informatiuni, sunt exacte; si astfeliu ele potu a ve servi, ca se convingeti de adeveru pe dnii aginti ai poteriloru straine, cari se credu nevoiti a interveni in favorea israelitiloru, pe cari d-loru i credu persecutati. — Poteti d-le ministru, se asicurate pe d-nii aginti, ca guvernulu Mariei Sale este otaritu a infrena cu energia ori ce actu ar' ave unu caracteru de persecutiune; inse, totu in acela-si timp, este otaritu a nu suferi nici unu amestec strainu in afacerile nostre interioare, si mai cu osebire in administratiune, care este insarcinata cu ordin'a publica.

Primiti, domnule Ministru, incredintiarea inaltei mele consideratiuni si a sentiminteloru de respectu ce am pentru d-vostre.

Ministru I. C. Bratianu

Nr. 1,410, aprilie 16.

Raportulu prefectului d'in Galati.

Organisatorii sistemii de calomnie contra tieriei, crediendu momentulu favorabile a esplota situatiunea in cestiunea

ebreiloru, a invetiatu o noua artificie cu care se surprinda bun'a credintia publica. Sunt optu luni de candu autoritatile comunale d'in acestu judetiu, conformandu-se regulamentulu comunale, au inchisu unu numeru de vr'o trei-dieci carciuni pentru abateri netolerabile de la regulamentu, precum neorendueli, suspiciuni de adapostiri de rele, casuri de coruptiune organisata, si altele, constatate prin ordonantiele primariloru, date conformu regulamentelu de politie, in virtutea caror'a s'a inchisu si carciune de ale Romaniloru. Intreprindietorii carciunelu inchise, ne mai avendu case de locuitu in sate unde, intre altele, se aflau ocupandu, contr'a legiloru, proprietati nealienabile de ale locuitoriloru, s'a asiediatu prin terguri, inca d'in tomn'a trecuta. Acum agentii aliantiei la Galati a crediutu momentulu favorabile a reinstala prin sate pe acei individi. Inceputulu s'a facutu cu duoi d'in ei sub reserva ca fiindu acestia primiti, se i urmeze si cei-lalti. Primariile conformandu-se regulamentulu de politie comunala care subordoneza stabilirea ori-carui individuu in comuna unei autoritati prealabile a consiliulu comunale, basata pe certificatu de buna portare d'in partea Primariei comunei de unde se stramuta, a refusat a asiediarea aceluor individi in sate. Acest'a a servitu de pretextu membriloru aliantiei israelite, incuragiatu de spiritulu ore caroru agenti a intruni la localulu consularulu austriacu unu numeru de israeliti reclamandu contr'a asiè numiteloru persecutiuni religioase ce li s'ar fi facudu. Era d. consulu, precum m'am informatu, luandu note de toti individi stramutati in tomn'a trecuta d'in sate si de alte aretari nefundate, a intocmitu pe aceste base unu raportu annunciandu ca unu numeru de 50 familie aru fi fostu scose d'in sate si lovite in interesele lor si aretandu scoterea lor d'in sate ca faptu trecutuu acum. CREDU DE TREBUNTIA, Domnule Ministru, a ve preveni de acestea. Lucrurile s'au potrecutu precum vi le raportezu. Acei individi sunt stramutati d'in sate pentru motivele aretate, inca de optu luni; era acum nu s'a scosu nici unulu, absolutu nici unulu, si raportulu d-lui consulu austriacu nu este basatu de catu pe artificielle organisatoriloru sistemii de calomnie contra tieriei, cari negresitu, l'au indusu in eroare.

Prefectu de Covurluiu, Lupascu.

Camer'a in sedinti'a d'in 6 aprilie a primitu proiectulu de lege pentru politia rurale. D. Carp a anuciatu una interpelatiune in privinti'a persecutarii evreiloru si d. Gogosia alta interpelatiune in privinti'a desolverei consiliulu judetianu d'in Vlasca si a consiliulu comunale d'in Giurgiu.

Senatul in sedinti'a d'in 6 aprile a votatu cu 19 contra 12 voturi proiectulu de lege pentru a se lasa fara tacsa intrarea graneloru staine in tiera.

Noutati Straine.

FRANCA. Intrebarea multu ventilata, ca ore tienè-va imperatulu Napoleonu in Orleans o cuventare in favorea pacii seu a resboiului, e acum deslegata. Unu telegramu d'in Parisu ne spune, ca imperatulu in adeveru a tienutu o cuventare, ca respunsu la bineventarea episcopulu de Orleans. Cuventarea acèst'a contine multe reminiscentie istorice, si cateva sentimentalitati religioase; desre cestiunile de d'nu amintesc nimicu. Fara indoieia tote acestea au fostu premeditate, dar ori cum se se fia pronuntiatu cesarulu Franciei, esperinti'a ne-a invetiatu pre de plinu, ca expresiunile si faptele imperatulu Napoleonu nu stau totdeun'a in legatura logica. La bineventarea primariulu d'in Orleans, imperatulu respunse urmatoriele: „Cu placere amu primitu invitatiunea dvostre, pentru ca sum totdeun'a ferice, a a me aflà era-si in mediu-loculu unei cetati, care, pre langa tota conservarea consciintiosa a reminiscentiiloru glorioase, e atatu de patriotica, a se ocupa cu zelu de luptele lucràriloru si a industriei. Amu voitu a constatà d'in propri'a vedere progrescele dvostre, si amu voitu a ve incuragia, convinsu fiindu, ca acele-a in mediu-loculu pacii generale d'in Europ'a se voru potè desvoltà cu incredere.“

Cuventarea episcopulu constateza, ca Parisulu a deschisu mai de multe ori portile sale naintea strainiloru, cetatea Orleans inse nici odata; intoneza patriotismulu si religiositate cetatii. Imperatulu respunse: „Sum forte uimitu de nobilele cuvinte, ce mi-le adresezi dta; in loculu acest'a omulu si-pote aduce a minte cu placere, ce pote face credinti'a religioasa si patriotismulu adeveratu pentru salutea si marimea tieriei; in cetatea acèst'a a avutu locu unulu d'intre cele mai minunate eveniminte ale istoriei. Riulu, ce curge pre langa murii cetatii, a fostu unulu d'intre bulevardele nedependintiei nostre, pre cum a aperatu intr'unu tempu nu de multu trecutuu si ruinele eroice a le armatei celei mari.“

Amu venitu cu imperates'a la Orleans, pentru a participà la festivitatile poporulu, si mai nainte de tote ingenunchiandu in vechi'a catedrala, in mediu-loculu mariloru reminiscentie a le trecutulu, voimu se rogàmu pre ddiu pentru ajutorulu seu si pre victoriu.“

TURCIA. Turcia a pasitu pre tenerulu reformelu. In 10 l. c. s'a deschisu senatul de statu

compusu d'in musulmani si crestini. Ministrii au raportatu despre starea armatei si despre mai multe proiecte de lege. Ambasadorulu austriacu a gratulatu portei pentru infiintarea senatulu de statu. Noi suntemu convinsi ca acèsta institutiune cruda a Sultanelu nu va potè ajutà multu intre impregiuràrile de fatia, ca-cu in Turcia se receru reforme radicali; opiniunea publica nu o potu esprime nescce musulmani cari jura pre evangeliu, ca voru fi siervi umiliti ai profetulu; singuru o reprezentatiune a poporulu intregu potu esprime opiniunea publica, potu mantui Turcia de pericolele ce o amenintia.

Pana ce se petrecu aceste in Bizantiu; Bosnia si Serbia sunt in cea mai mare miscare, intr'atata catu divanulu a fostu nevoitu a tramite acolo pre marele veziru Aali. In Bosnia stà gat'a o armata turcesca, ca in casu de lipsa se treca fruntariile Serbiei.

Varietati.

(Sosirea „clocsei cu puii de aur“ si doi mistreti.)
18 Apriliu, au sositu in Bucuresci tesauerele antice ale museulu nationale, cari fusesera espuse catu-va tempu privitoru admiratore ale cunoscutoriloru in museulu englese de Kisingthon. Sgomotele reu voitorie respandite de acei ce elomniata fara consciintia ori ce actu alu guvernulu actualu cari punu glori'a lor a inventa totu felulu de acusari netemeiete, au facutu a se da sosirei acestoru pretiose anticiti ore care pompa. La portu la Giurgiu ele au fostu primite d'o comisiune si nsocite in tota caleatori'a lor, d'acolo par in capitala, d'o escorta princiaru de 20 de dorobanti calari d'unu oficiariu. In capitale au fostu primite de comisiunea omeni speciali, d'unu publicu numerosu si eri s'a facutu o lemna cercetare a acestui tesauru. De sicuru vosti'a „clocsei cu puii“ cari se credea de unii, gratia detractoriloru guvernulu, ca si-au luat sborulu impreuna cu mam'a lor pentru se cubari in museulu vre unui bogatu anticariu, nu contribuicinu la ast'a stralucita primire d'in partea publiculu si a licitudne d'in partea unoru cunoscutori. In fine se proceda despachotare, facuta cea cu mai mare ingrijire la museulu englez, cari tramise inca unu espresu pentru a insoti tesaurulu pana la Bucuresci. — La fia care bucata espresu d'in vata ce o nveluia cu ingrijire, noua emotiune si urmandu, eca ca si „clocsa cu puii de aur“ incepu asi treca capulu!... Draga clocsa! trebuira se esclame atunci cari au bocitu atatu timpu perirea ei. Si in adeveru, ni marturesce de nosce marturi oculari ca bucuria era atatu mare la unii, in catu se manifestà prin jale: veselia mare si machnirea smulge lacrimi. Si apoi atat' a sgomotu, atate amciuri stereotipe, publicate in tempu indelungatu pentru plange disparitiunea, o cladire atatu de inalta de calomnie contra guvernulu rodicata pe temoile pusc de acèst'a d'riune; totu nimicitu, curmatu, deramat, numai prin ca miciloru pui cu mam'a lor d'in vata museulu de Kisingthon. Ce emotiune! ce emotiune! Astu-felu acestu tesauru alu Romaniei, dupa ce fu espusu admirarei Europei civilizate s'a rentorsu in lecasulu seu primitivu. Totu s'a regasitu. Totu, si clocsa cu puii, si toti membrii comisiunei au avu prin procesu verbalu multamirea lor. — Ei! ce voru dice ore acum acei cari au sustinutu ca clocsa sburase causa guvernulu? mai scii? ... voru gasi pote ca lipsa vr'o serofa cu purceii de aur, nedespartita de dauna de clocsa cu puii de aur in povestele babeloru romani.

— Apropositu de serofa cu purcei, aflamu c'o viu cere ca museulu nostru zoologicu, a fostu inzestratu cu rendu de doue frumoase achisitiuni. Doui mistreti, d'intre unulu forte mare, ucisu si daruitu museulu de d. Margamanu, au fostu pregatiti cu multa arta in laboratoriuulu tui museu, si acumu se potu vedè de ori cine, in dfilele usiele museulu se deschidu publiculu, si recunoace ca o museu pote fi mandru d'a posiede asemenea bucati, rare in rop'a intrega.

(Societate.) Pre tabl'a cea negra a Universitatii d'in Viena se afla urmatoriu: „Apelu catra studentii romani;“ In urm'a decretulu inaltei locutenintia c. r. a Austriei inferioare dto 25 Aprilu 1868. nr. 12,247 societatea litero-sociale: „Romania“ este legalmente reconoscute; si acèst'a se aduce la cunoscentia tuturor. Aceli d. studiiu nationalitate romana, cari ar' volia a se informa despre tute, a intrà ca membrii si a participà la alegerea comitetulu de conducere, banevoiesca a se aduna in 8. maiu la sera in localulu: Cetate, Kurrentgasse, Nr. 12. Viena, Aprilu 1868. Ad interim - stud. med. Const. Aronoviciu stud. jur. Nic. Olariu, secretariu.

(Inscitiare.) — Subscribulu, fatia cu prenumeranti la cuventarile sale basericesci, si intru liniscirea lor, se sente inderatoratu a face noscutu, ca acumu se afla col'a 9 sub tipariu si considerandu impregiurarea neplacuta, ca tipografu cale, cu carea s'a facutu acordu, lucra forte in incatu abie in restimpu de o septemana e gata cola, pote se apromita, ca camu la capetulu literaturie, iuniu, va es' opulu intregu de sub tescu, va espeda la pl. tit. Domni. — Lugosiu, 10 Aprilu 1868. Michailu Nagai.

Proprietariu, redactoru, respundietoriu si editoru
ALESANDRU ROMANU.